

## ПОБИЈАЊЕ ПРАВНОГ ПОСЛА ИЗ КОГА ЈЕ ДУГОВАНА КОРИСТ ИСПЛАЋЕНА ТРЕЋЕМ ЛИЦУ

**Правно је допуштено побијање уговора о продаји непокретности по коме је уговорена купопродајна цена уместо продавцу уплаћена трећем лицу као извршење обавезе из компензационог правног посла продавца и трећег лица.**

*Из образложења:*

"Побијаном пресудом је оцењена као правилна пресуда првостепеног суда којом је у целости одбијен противтужбени захтев. Другостепени суд прихвата правно становиште првостепеног суда по коме корист из противтужбом побијаног уговора није имао тужилац-противтужени већ треће лице. Зато је тај суд становишта да се у конкретном случају нису стекли услови прописани одредбом члана 114. Закона о стечају за побијање спорног правног посла. То становиште се темељи на тврдњи да поговорање „Партизан промет“ није извршено побијаним правним послом, већ радњом компензације спроведеном на основу уговора о компензацији број 1.

Врховни касациони суд не прихвата такво становиште нижестепених судова, јер налази да је засновано на погрешној примени материјалног права. То је, најпре, последица погрешног става нижестепених судова да тужилац-противтужени није остварио корист из побијаног правног посла. Не може се прихватити тврдња да се корист из тог посла остварује у имовини трећег лица, зато што је том лицу, а не туженом-противтужиоцу исплаћена купопродајна цена правном радњом компензације спроведене на основу уговора о компензацији број 1. Напротив, корист из правног посла купопродаје непокретности, који је предмет побијања, за купца, овде тужиоца–противтуженог, огледа се у стицању купљене непокретности, док се исплаћена купопродајна цена по том основу исказује као корист продавца, овде туженог-противтужиоца и то независно од чињенице да ли је исплата исте извршена непосредно том правном лицу или његовом повериоцу као трећем лицу у односу на спорни купопродајни уговор. Стога је правно неутемељена и тврдња другостепеног суда да је у смислу одредбе члана 130. Закона о стечају корист из побијаног правног посла остварило треће лице.

Неспорно је да је тужилац-противтужени дуговану купопродајну цену из побијаног правног посла исплатио трећем лицу, а не туженом-противтужиоцу. Неспорно је и да је исплата купопродајне цене трећем лицу уместо туженом-противтужиоцу извршена по његовом налогу. Међутим, то је правно и релевантна чињеница за оцену постојања или непостојања законом прописаних услова за успешно побијање спорног купопродајног уговора. Јер, у случају да се предузета побојна радња оцени основаном тужилац-противтужени би као купац спорне непокретности био дужан да сагласно одредби члана 130. Закона о стечају стечену корист из побијаног правног посла врати у стечајну масу, а да из стечајне масе оствари своје потраживање за исплаћену купопродајну цену. Корист коју је тужилац-противтужени стекао из купопродајног уговора који је предмет побијања јесте купљена непокретност, а његово је право, да у случају успешног побијања, од туженог-противтужиоца оствари повраћај исплаћене купопродајне цене као његов стечајни поверилац.

Следом реченог, а код исказаног становишта другостепеног суда о тачности навода да је исплата купопродајне цене по спорном уговору извршена у тренутку када је и тужиоцу–противтуженом и туженом-противтужиоцу било познато да је тужилац-противтужени био неспособан за плаћање у периоду дужем од три године, потребно је оценити основаност противтужбеног захтева са становишта постојања побојних услова

прописаних одредбом члана 122. Закона о стечају. То значи да се у складу са том законском одредбом мора оценити од каквог је значаја за пресуђење спорног односа чињеница везана за датум закључења побијаног уговора у односу на датум подношења предлога за покретање стечајног поступка и знање тужиоца-противтуженог за туженикову-противтужиочеву неспособност за плаћање у то време".

*(Сентенца из решења Врховног касационог суда Прев 65/2017 од 16.3.2017. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 24.4.2018. године)*